

317.

P R E S - S E R V I S

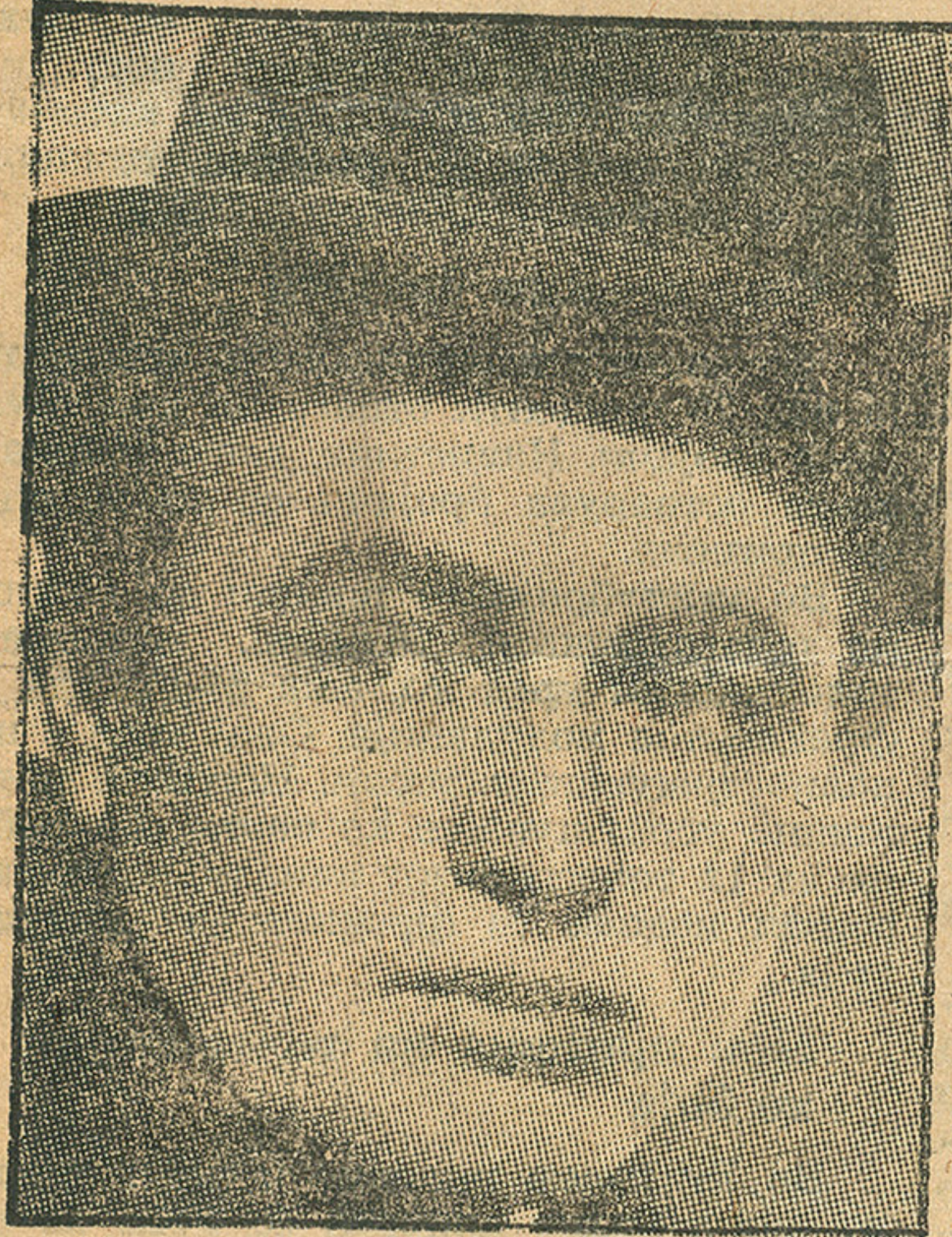
NOVINSKO-IZDAVACKO PREDUZECE SAVEZA
NOVINARA JUGOSLAVIJE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTS

BEOGRAD — Knez Mihajlova 2/X — Pošt. fah 842
Tel. 621-578 Cek. račun 101-11/1-804
Current Account with
Yugoslav National Bank

SLUŽBA DOKUMENTACIJE
CLIPPING SERVICE

Isečak iz lista
Newspaper cutting

НОВА МАКЕДОНИЈА
Скопје
24. X. 1965

НИЗ ЛИКОВНИТЕ АТЕЛЈЕА

**НЕГОВИОТ
БИОЛОШКИ ЧОВЕК**

**РАЗГОВОР СО
АЛЕКСАНДАР
ЈАНКУЛОВСКИ**

Александар Јанкуловски денес го најдовме во неговото ателје. Во малата сутеренска протсорија, полна со дела завршени и недовршени, со бои. Гледаме: дневната светлина е премногу скржава во оваа просторија. Сме изненадени: во оваа мала квадратура настанале интересни сликарски дела и во оваа небогата светлина настанале мошне светли и пријатни бои.

— Разговорот го почнавме со прашање, секојдневно, разговорно: **Работите дење?**

— Не. Прво затоа не што дење немам време. Најчесто сум на работното место. Сликаам ноќе, до длабоко во ноќта, сликам на електрична светлина.

Ги гледаме сликите — потсетуваат на веќе изложените во Работничкиот дом-универзитет, некако ги дополнуваат, доаѓаат како доискажување на она што е целосно кажано.

— **Што е мотивот на вашето сликарство?**

— Човекот како биолошко суштество. Тоа е еден циклус, еден дел веќе прикажав на изложбата, но ова не е затворен циклус, на оваа тема работам и на таму ќе работам. Делава не се настанати случајно, на нив работам веќе три години.

— Вие и на уметничкото училиште и на академијата учевте вајарство. Во творештвото го одгледувате и сликарството. Од што е условена ова?

— Вајарското творештво е поврзано со услови — пред се просторни. Јас нив ги немам. Работам во една просторија, голема четири квадрати. Од друга, страна сметам дека сликарството „ми лежи“.

— Можете ли да ни кажете во што е разликата меѓу вајарството и сликарството — како уметнички израз?

— Тоа е потполно еден

ист израз. Разлика не постои во креативниот дел на работата а во физичкиот дел: не е исто да кршиш камен и да мачкаш со четка врз платно.

— **Од вашето творештво е исклучено фигуративно сликарство?**

— Сум имал фигуративно сликарство. Можеби не онакво какво што обично се подразбира под фигуративно. Јас имав свој човек во сликарството. Тој не беше анатомски вистинит, но беше онаков каков што јас го видов. Овој што го имам на изложбените слики е човек како биолошко суштество е продолжение на таа концепција за човек. Ова е една студија врз која сум работел четири — пет години и анализа на она што е достигнато во уметноста. Јас имам веќе изградено стил во сликарството. И кога би бил во Париз во тој ликовен центар, оттаму не би донесол ништо друго освен она што го носам со себе.

— **Што мислите за современото сликарство?**

— Современото сликарство се идентификува со апстрактното. Апстрактно за мене не постои. Апстрактно е она што не дошло до човекот, што е исклучено од видот на луѓето. И овие слики би биле апстрактни и сите други, ако останат заклучани во некое ателје, ако на никого не му се

возможи да ги види. Сигурен сум дека терминот апстрактно — е погрешно избран. Јас во своето творештво не се раководам од традиционалното. Градење уметност врз стара, средно вековна може да биде само лоша имитација. Кај нас традиционалното ја доживеа својата кулминациона точка. Сега од него не може ништо повеќе да се прави.

— **Што е тенденцијата на имитирањето? Воведување нова мода?**

— Да, мода. Но тоа еистрел во празно.

— **Каква е можноста за афирмација на младите таленти?**

— Кај нас младите се прифаќаат. И се останува на тоа. Оние кои треба заедно со прифаќањето, од младиот уметник да откупат и негово дело, тоа не го прават. Тие се во откупни комисији, ги откупуваат своите дела и делата на своите пријатели, на гостите. Постоенето на младите низ откуп на нивно дело, не саќаат да го признаат. Освен, Петар Мазев.

Треба да се знае дека ова е ера на истражување. Дека постојат илјадници уметници и дека во истражувањето во сликарството уметникот треба да се најде себе си. Не постојат пропозиции, нема формули за тоа што е уметност, но се знае дека за да се биде уметник не треба да се личи на ниеден друг што веќе на еден начин се изразил во уметноста. На ниеден претходен.

— **Во Скопје постојат институции кои организираат изложби. Тоа овозможува**

извесна афирмација на младите. Мислам, организирањето на изложби.

— Постојат. Но, Галеријата е, речиси, затворена за изложби на млади уметници.

— Галеријата по санирањето ќе биде отворена за сите. Ќе има една изложба на сала за самостојни изложби, — потсетивме.

— Зборувам за досегашната практика. А Музејот за современа уметност најчесто прикажува изложби на сликари какви што ги има на десетини. Мошне добра е иницијативата за основање на овој Музеј — тој е единствена врска, од носно би требало да биде на уметноста во странство, онаа водечката, и нашата. И затоа треба Музејот да го презентира сликарството на најпознатите имиња во уметноста, дури тоа да биде и поретко. Тој засега се ангажира во организирање изложби на дела од уметници, домашни, што би можело да го стори и друга институција.

О. Сп.